

HRVATSKI ŠKOLSKI MUZEJ

1. SKUPLJANJE GRAĐE

U 2007. broj predmeta u muzejskim zbirkama povećao se za 1.299.

1.1. Kupnja

Kupljeno je 706 muzejskih predmeta:

Zbirke školske opreme, učila, radova učenika, 51 kom.

Arhivska zbirka, 162 kom. (školske svjedodžbe i dokumenti raznih osoba)

Zbirka udžbenika i priručnika: 53 kom.

Zbirka izvornih fotografija (razglednice, izvorne fotografije): 440 kom.

1.3. Darovanje

Na dar su dobivena 593 predmeta:

- 86 predmeta među kojima svakako valja istaknuti donaciju od 14 koloriranih litografija iz prve pol. 20. st. iz OŠ Jabukovac iz Zagreba te 60 školskih likovnih radova iz prve pol. 20. st.
- 138 kom. arhivskoga gradiva (školske svjedodžbe, dokumenti o namještenju, tiskanice za osnovne i srednje škole, zapisnici, obljetnica mature, knjige utisaka i zahvalnice HŠM-a, magistarski rad)
- 310 školskih udžbenika i priručnika
- 40 učeničkih i školskih listova
- 19 fotografija.

Na zamolbu Muzeja svi su izdavači nastavili dostavljati primjerke novotiskanih udžbenika i priručnika, unatoč ukidanju odluke Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa prema kojoj im je to do sada bila obveza.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

U čuvaonicama se redovito vodi evidencija o mikroklimatskim uvjetima (mjerenje temperature i relativne vlažnosti) te se, ovisno o stanju, poduzimaju potrebne mjere. Budući da su čuvaonice raspoređene po cijeloj zgradi koja nije pod upravom Muzeja, ima i onih koje nisu klimatizirane (npr. arhivska zbirka, dio knjižnice) pa su u njima u ljetnim mjesecima temperature visoke. U klimatiziranim dijelovima mikroklimatski su uvjeti znatno bolji nego proteklih godina. Grijanje je u čuvaonicama tijekom zimskih mjeseci također djelomično isključeno kako bi vrijednosti temperature i vlage bile ujednačene tijekom cijele godine.

Provedena su redovita mehanička čišćenja u čuvaonicama (arhivska građa, muški ručni rad, knjižna građa, rara) i u stalnom postavu te je dio građe zamijenjen replikama (arhivsko gradivo, fotografije, papirnata građa), i to uglavnom ona koju je suvremenom tehnikom moguće reproducirati da gotovo neprimjetno zamijeni originalnu.

Beskiselinskim papirom i melineks folijom preventivno je zaštićeno 1.289 muzejskih predmeta (učila, nastavna pomagala, radovi učenika i nastavnika, likovni radovi, zidne ploče, zemljopisne karte i dr. s kraja 19. i 20. st.), očišćeno je 1.200 udžbenika i priručnika.

U podrumskom depou uredene su drvene police za smještaj knjižne i sl. građe (oko 150 metara).

Novopribavljena je građa preventivno zaštićena.

2.2. / 2.3. Konzervacija i restauracija

U središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju HDA u Zagrebu restaurirano je 5 koloriranih litografija i 3 zemljopisne karte, a predano je na restauriranje 5 koloriranih litografija i jedan *školovid* - zemljovid, 16 udžbenika te 12 rukopisnih knjiga.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga / 3.2. Katalog muzejskih predmeta

Zbirka školske opreme, učila, nast. pomagala, radova učenika i nastavnika, likovno stvaralaštvo: u kompjutorsku bazu M++ upisano je 525 novih zapisa, ukupno 522 muzejska predmeta (Mp 30150-30600).

Arhivska zbirka: inventiranje od inv. br. 4670 do 4684 (5 arhivskih kutija)

Zbirka školskih izvještaja: 90 jedinica

Zbirka udžbenika i priručnika: u kompjutorskoj bazi K++ upisano je 500 kom. (Mu 5310-5810), dopunjeno 100 kom.

Zbirka izvornih fotografija: u komp. bazi M++: 800 zapisa, 750 inv. brojeva (do Mf 1030)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Izrađena su obavijesna pomagala -zbirni inventari za 14 manjih osobnih fondova.

3.3. Fototeka

Fotografirano je 450 muzejskih predmeta (predmeti iz zbirke za posudbe, za izložbe u Muzeju i one drugih ustanova, za potrebe stranaka i istraživača.

Skenirana je građa iz HAD-a u Zagrebu za izložbu *Etnologija u nastavi*: 500 skenova.

Dokumentacija o našim izložbama i drugim programima u Muzeju i izvan njega povećana je za 1.081 snimku (digitalnu).

Načinjen je oko 991 sken u TIF formatu za različite potrebe (zaštita, stranke, tisak...).

3.5. Videoteka

Uređenje i oblikovanje DVD-a za prezentaciju izložaba s naslovom *Slike iz školskog života u Hrvatskoj 1966.-2004.* (oko 110 min).

Topografski inventar arhivskog depoa (priručna računalna baza: 185 upisa)

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka Muzeja (novinski članci o školstvu iz dnevnoga i tjednog tiska) povećana je za 985 jedinica. Arhivirana je elektronički (na CD-ROM).

3.8. Stručni arhiv

Vođena je dokumentacija o izložbama i događanjima u Muzeju i izvan njega, otvoreno je 19 novih fascikala u koje su pohranjene tiskovine, podatci o otvorenjima te članci i različite obavijesti.

3.9. Ostalo

Knjiga ulaska muzejske, bibliotečne i arhivske građe, baza M++: 47 upisa, klasično 111 upisa

Knjiga izlaska, baza M++: 27 upisa

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti, baza S++: 25 upisa

Za različite potrebe načinjeno je oko 32.000 fotokopija

U priručne računalne baze uneseni su podaci o građi pribavljenoj tijekom godine (Excel, Word).

4. KNJIŽNICA

Pedagoška knjižnica Davorina Trstenjaka otvorena je za korisnike utorkom, srijedom i četvrtkom od 11 do 15 sati (od 21. ožujka do 30. lipnja, utorkom 13-17 sati). Obrada knjižnog fonda uvjetovana je brojem i zahtjevima korisnika, tekućim poslovima nužnim za funkcioniranje knjižnice (informiranje o novim publikacijama, nabava, vođenje statistike, pisanje zahvala i sl.) te događanjima u Muzeju (izložbe, predavanja, razni izvanredni poslovi) i izvan Muzeja (stručni skupovi, seminari i sl.).

4.1. Nabava

U 2007. nabavljena su 240 naslova. Darom je prikupljeno 98 naslova, kupljena su 93 naslova, a razmjenom je nabavljeno 49 naslova. Nabavljeno je i 30 naslova periodičnih publikacija, od toga 8 darom, 19 razmjenom te 3 pretplatom.

U sklopu razmjene (u zemlji i inozemstvu) ili kao dar poslano je 737 publikacija (kataloga, deplijana).

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

U programu K++ obrađeno je 80 svezaka knjiga te dopunjeno 200 zapisa knjiga (do Km 2620).

4.3. Zaštita knjižnične građe

Na restauriranje je predano 15 jedinica građe (14 kalendara, 1 slikovnica).

4.4. Služba i usluge za korisnike

U knjižnici su radila 362 korisnika, korišteno je 1.138 knjiga i 391 svezak periodike, 134 šk. izvješća, 60 šk. propisa, a telefonom ili e-mailom dano 159 informacija.

Praćena je literatura i informacije o novim izdanjima, djelatnici su prisustvovali promocijama knjiga.

5. STALNI POSTAV

Stalni postav otvoren je utorkom, srijedom i petkom od 10 do 17 sati, četvrtkom od 10 do 22 sata, subotom i nedjeljom od 10 do 13 sati (ponedjeljkom i blagdanima je zatvoreno).

Površina: oko 610 m² (izložbeni i dodatni prostor).

Postav se sastoji od ovih izložbenih cjelina: Školska učionica potkraj 19. stoljeća, Učila (početno čitanje i pisanje, matematika, vjeronauk, prirodopis, fizika i kemija, povijest i zemljopis), Osnovno školstvo, Srednje i visoko školstvo, Učiteljske udruge, Razvoj pedagoške misli u Hrvatskoj, Likovno stvaralaštvo, Ženski i muški ručni rad, Pariška soba, Radna soba književnika Mate Lovraka. Dodatni prostor namijenjen je tematskim izlozbama i igraonici/radionici za pedagoški rad.

Redovita su stručna vodstva stalnim postavom.

Redovito se prate mikroklimatski uvjeti, a radi preventivne zaštite odabiru se predmeti te se originali postupno zamjenjuju replikama. U izložbenoj cjelini Pariška soba zamijenjeni su svi akvareli (29) novim printovima radi zaštite originalnih izložaka.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Osim stručne obrade predmeta koji su inventirani (toč. 3.), napravljeni su kataloški opisi građe za naše izložbe i kataloge te za druge muzeje i ustanove (izložbe, katalogi, filmovi...):

- V. Rapo, *Korak do novog stoljeća; Gospodarska izložba u Zagrebu 1891.* (7 kom.); Rektorat Sveučilišta (2 kom.); OŠ Kravarsko (4 kom.); Tiflološki muzej (6 kom.); Knjižnica Medveščak (2 kom.); Slovenski šolski muzej (6 kom.)
- B. Ujaković, *Etnologija u nastavi* (12 kom.); *Zdravlje i škola* (18 kom.); *Andrija Maurović - Poznato i nepoznato* (12 kom.)
- Š. Batinić, *Andrija Maurović - Poznato i nepoznato* (3 kom.); *Zdravlje i škola* (50 kom.); *Etnologija u nastavi* (41 kom.)
- E. Serdar, *Zdravlje i škola* (2 kom.); *Robert Frangeš Mihanović* (1 kom.)
- S. Gaćina Škalamera, *Korak do novog stoljeća* (1 kom.); *Andrija Maurović - Poznato i nepoznato* (12 kom.); *Zdravlje i škola* (5 kom.); *Etnologija u nastavi* (7 kom.); pregled i osnovno razvrstavanje osobnog fonda Mihajla Ogrizovića (15 arhivskih kutija).

6.2. Identifikacija / determinacija građe

Oko 800 predmeta potrebnih za obradu građe, posudbu, otkupe, izložbe, presnimavanja, tisak

6.3. Revizija građe

- Zbirka školske opreme, učila...: revizija je rađena sravnjivanjem muzejskih predmeta i podataka u knjigama inventara. Utvrđeno je stanje za brojeve: HŠM Mp 6500-7000 (767 predmeta) i HŠM Mp 30150-30600 (522 muzejska predmeta), ukupno 1.289 muzejskih predmeta.
- Zbirka izvornih fotografija, fotografska i ilustrativna građa: 200 predmeta
- Arhivska zbirka - revizija fondova udruga (UJU, JUU): 30 arhivskih kutija
- Zbirka udžbenika i priručnika: 200 naslova
- Zbirka školskih listova: 200 naslova
- PK Davorina Trstenjaka: revizija 3.500 jedinica građe (školska izvješća)

6.4. Ekspertize

Istraživanje i priređivanje građe, kataloški opisi te davanje informacija vlasnicima građe za otkup. Posebno su se Muzeju obraćale škole tražeći pomoć pri obilježavanju obljetnica, pisanju spomenica te priređivanja izložaba (V. Rapo: OŠ Krašić, Gimnazija na Sušaku).

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Zbirka školske opreme, učila: 15 korisnika, 550 kom.
- Zbirka udžbenika i priručnika: 17 korisnika, 600 predmeta
- Zbirka školskih izvješća: 4 korisnika, 136 izvješća
- Arhivska zbirka: 46 korisnika, 78 arhivskih kutija, 56 kom. i 90 fascikala
- Zbirka izvornih fotografija: 28 korisnika, 160 fotografija
- Pojedinačni su skenovi građe publicirani.
- Davane su informacije telefonom, te e-mail poštom.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Okrugli stol *Dr. Iso Kršnjavi*; izlaganje V. Rapo s naslovom *Iso Kršnjavi nositelj izložbenih projekata u drugoj polovici 19. stoljeća* (Sušak, 26. travnja), ; praćenje rada (E. Serdar).
- Međunarodni znanstveni skup *Najbolji u baštini* (Dubrovnik, 26. - 30. rujna); praćenje rada (V. Rapo, E. Serdar).
- Jedanaesti seminar *Arhivi, knjižnice, muzeji*, tema *Mogućnosti suradnje u okruženju informacijske infrastrukture* (Poreč, 20. - 24. studenoga); praćenje rada (V. Rapo).

- Prva međunarodna konferencija o temi *Budućnost informacijskih znanosti (INFuture)*: INFuture2007 / Digital Information and Heritage (Zagreb 7. - 9. studenoga); praćenje rada (S. Mikac).
- 31. škola pedagoga Hrvatske s temom *Nasilje i nasilno ponašanje u školi / vrtiću / učeničkom domu* (Pula, 8. - 10. ožujka); praćenje rada (I. Dumbović)
- Međunarodna konferenciji ICOM/CECA 2007. /Museums and Universal Heritage/ (Beč, 20. - 23. kolovoza) posterska prezentacija *Heritage Through the Interaction of School and Museum* (I. Dumbović); praćenje rada (E. Serdar).
- Prvi kongres pedagoga Hrvatske s temom *Pedagogija: prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja* (Zagreb, 19. - 21. rujna); sudjelovanje s izlaganjem *Opismenjavanjem do pismenosti* (B. Ujaković) i s izlaganjem *Aktualnosti reformne pedagogije* (Š. Batinić); praćenje rada (E. Serdar, I. Dumbović).
- Peti susret pedagoga Hrvatske s temom *Vrednovanje rada učenika, nastavnika i ustanova u odgoju i obrazovanju* (Opatija, 21. - 23. ožujka); praćenje rada (Š. Batinić, B. Ujaković, E. Serdar).
- 12. međunarodni simpozij za školske muzeje i školske zbirke s temom *Povijest školstva / školski muzeji i identitet* (Bergen, Norveška, 27. lipnja - 1. srpnja); sudjelovanje u radu s izlaganjem i prezentacijom *Školski dokumenti HŠM-a - svjedočanstva identiteta* (S. Gaćina Škalamera); sudjelovanje s izložbom HŠM-a između dvaju simpozija, 2005.-2007. (B. Ujaković).
- Stručno-znanstveni skup o ulozi cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj u organizaciji Pučkoga otvorenog učilišta i Hrvatskoga andragoškog društva (Zagreb, 13. prosinca); praćenje rada (B. Ujaković).

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Rapo, Vesna. Zdravlje i škola (muzejske i školske zbirke učila, nastavnih pomagala i udžbenika u nastavi prirodopisa, zemljopisa, tjelovježbe i higijene u školama kontinentalne Hrvatske). Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., 152 str.
- Rapo, Vesna. Etnologija u nastavi (u povodu 80 godina studija Etnologije i kulturne antropologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu). Zagreb: Filozofski fakultet i Hrvatski školski muzej, 2007., 94 str.
- Serdar, Elizabeta. U posjetu Hrvatskome školskom muzeju. Hrvatski školski muzej: Zagreb, 2007., 58 str.

- Ujaković, Branka. Pitalice iz Hrvatskog školskog muzeja. Hrvatski školski muzej: Zagreb, 2007., 46 str.
- Rapo, Vesna. Gimnazijske školske zbirke, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 39-42.
- Rapo, Vesna. Gimnazija u Rijeci, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 91-96.
- Rapo, Vesna. Gimnazija u Zagrebu, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 119-124.
- Rapo, Vesna. Duhovni redovi i klasično obrazovanje, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 125-130.
- Batinić, Štefka. Zbirka školskih izvješća Hrvatskoga školskog muzeja. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Batinić, Štefka; Sonja Gaćina Škalamera. Ostavština Mate Lovraka u Hrvatskom školskom muzeju. // Muzeologija 43/44 (2006/2007), 149-161.
- Batinić, Štefka. Aktualnosti reformne pedagogije. // Pedagogija prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja, sv. 2. / ur. V. Previšić, N. N. Šoljan i N. Hrvatić. Zagreb: Hrvatsko pedagoško društvo, 2007., str. 50-57.
- Gaćina Škalamera, Sonja. Arhivska zbirka Hrvatskog školskog muzeja. // Zbornik 10. seminara Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture (2007.).
- Dumbović, I. Hokus-pokus u školi 19. stoljeća. // Deplijan izložbe i prilog radni listići; Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Dumbović, I. Svjetlucanjem do svjetla. // Školske novine, Zagreb, br. 15, str. 5.
- Dumbović, I. Hrvatski učiteljski dom. // Zagreb moj grad, Zagreb, br. 4, str. 12-13.
- Dumbović, I., Zdravlje i škola. // Zagreb moj grad, Zagreb, br. 5, str. 46.
- Dumbović, Ivana. Gimnazija u Gospiću, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 69-72.
- Dumbović, Ivana. Gimnazija u Senju, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 97-100.
- Ujaković, Branka. Opismenjavanjem do pismenosti // Pedagogija: prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja, sv.2., ur. V. Previšić, N. N. Šoljan i N. Hrvatić, Zagreb: Hrvatsko pedagoško društvo, 2007., str. 719-725.
- Ujaković, Branka. Gimnazijski udžbenici i nastavne metode, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 23-30.

- Ujaković, Branka. Gimnazija u Pazinu, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 83-86.
- Ujaković, Branka. Gimnazija u Vinkovcima, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str.111-114.
- Batinić, Štefka. Humanističko obrazovanje i klasične gimnazije, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 13-14.
- Batinić, Štefka. Školski propisi i nastavni planovi i programi za klasične gimnazije, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 15-22.
- Batinić, Štefka. Gimnazijske knjižnice, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 43- 46.
- Batinić, Štefka. Život gimnazijalaca, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 53-59.
- Batinić, Štefka. Gimnazija u Karlovcu, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 73-76.
- Gaćina Škalamera, Sonja. Ocjenjivanje - praćenje i vrednovanje školskog uspjeha, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 31-38.
- Gaćina Škalamera, Sonja. Gimnazijski profesori, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 47-52.
- Gaćina Škalamera, Sonja. Razvoj klasičnih gimnazija u Hrvatskoj, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 63-64.
- Gaćina Škalamera, Sonja. Gimnazija u Osijeku, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 77-82.
- Gaćina Škalamera, Sonja. Gimnazija u Splitu, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 101-106.
- Serdar, Elizabeta. Gimnazija u Dubrovniku, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 65-68.
- Serdar, Elizabeta. Gimnazija u Požegi, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 87-90.
- Mikac, Sanja. Gimnazija u Varaždinu, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 107-110.
- Mikac, Sanja. Gimnazija u Zadru, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 115-118.
- Mikac, Sanja. Klasične gimnazije u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća, u: Klasične gimnazije u Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., str. 131-133.

- Mikac, Sanja. 10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Poreč, 22. - 24. studenoga 2006. // Arhivski vjesnik, 49 (2006.).
- Batinić, Štefka. Stjepko Težak. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 241.
- Batinić, Štefka. Šolska kronika = Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje br. 1 i 2 / 2006. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 248-249.
- Batinić, Štefka. Počeci reformne pedagogije u Hrvatskoj. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 7-21.
- Batinić, Štefka. Peti susret pedagoga Hrvatske. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 121-123.
- Batinić, Štefka. 150 godina školstva u Veloj Luci: zbornik radova znanstveno-stručnog skupa održanoga u Veloj Luci 28. i 29. rujna 2007. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 140-142.
- Dumbović, Ivana. 105. obljetnica Hrvatskog školskog muzeja kroz izložbenu i pedagošku djelatnost. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 231-238.
- Gaćina Škalamera, Sonja. 10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 245.
- Gaćina Škalamera, Sonja. 12. međunarodni simpozij muzeja i školskih povijesnih zbirki. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 123.
- Mikac, Sanja. Ostavština dr. Vladimira Poljaka u Arhivskoj zbirci Hrvatskog školskog muzeja. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 203-219.
- Mikac, Sanja. Bibliografija dr. Vladimira Poljaka. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 254-267.
- Mikac, Sanja. XVIII. smotra učeničkih zadruga. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 246.
- Mikac, Sanja. Izložbena djelatnost Hrvatskog školskog muzeja u 2007. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 109-117.
- Mikac, Sanja. 1. međunarodna znanstvena konferencija The future of Information Science: INFUTURE2007. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 125-126.
- Mikac, Sanja. Šolska kronika = Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje br. 1 i 2 /2007. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 135-136.
- Rapo, Vesna. Dobro jutro more. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 247.

- Rapo, Vesna. 10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. // Anali za povijest odgoja vol. 6 (2007.), str. 128.
- Serdar, Elizabeta. Četvrti susret pedagoga Hrvatske. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 244.
- Serdar, Elizabeta. Godišnja skupština Komiteta za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju (CECA) ICOM-a. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 124-125.
- Ujaković, Branka. Muzej - različitost - interakcija. Četvrti skup muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem. // Anali za povijest odgoja, vol. 5 (2006.), str. 242-243.
- Ujaković, Branka. Prva sušačka hrvatska gimnazija - 380. obljetnica postojanja i 111. godina rada na Sušaku. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 126-128.
- Ujaković, Branka. Prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja - Zbornik radova I. kongresa pedagoga. // Anali za povijest odgoja, vol. 6 (2007.), str. 131-135.
- Serdar, Elizabeta: Predgovori kataloga izložaba HŠM-a.

6.8. Stručno usavršavanje

- Sudjelovanje u radu radionice / seminara o povijesnim zbirkama (MDC, 19. siječnja, V. Rapo, S. Mikac).
- Sudjelovanje u radu radionice / seminara o umjetničkim zbirkama (MDC, 2. veljače, V. Rapo).
- Sudjelovanje u radu radionice / seminara o prirodoslovnim zbirkama (MDC, 11. svibnja, V. Rapo).
- Prvi stručni skup konzervatora-restauratora i preparatora tekstila Hrvatske (Muzej "Mimara", 17. svibnja, V. Rapo).
- Stručno putovanje u Budimpeštu (16. - 18. siječnja, V. Rapo, S. Mikac).
- Stručno putovanje u Izrael (15. - 22. kolovoza, V. Rapo).
- Sudjelovanje na seminaru André Malraux (Francuski institut u Zagrebu), u organizaciji Ministarstva kulture RH i Ministarstva kulture i komunikacije Francuske Republike; tema *Mladi i muzeji i Turizam i muzeji* (10. i 11. listopada; I. Dumbović, E. Serdar).
- Sudjelovanje na radionici / seminaru *Sekundarna muzejska dokumentacija*, u organizaciji MDC-a (Muzej "Mimara", 30. ožujka, I. Dumbović i S. Mikac).

- Sudjelovanje na radionici / seminaru *Nadzor nazivlja: upis, ispravljanje podataka i primjena kod pretraživanja* (MDC, 20. travnja); *M++ statistika i dokumentiranje skupina i kompleta muzejskih predmeta* (MDC, 25. svibnja, S. Mikac).
- Stručno putovanje u Prag (22. - 25. lipnja; S. Mikac, D. Galoić, Z. Kralj).
- Stručno putovanje i posjet muzejima njemačke pokrajine Sjeverne Rajne Westfalije (Regensburg, Düsseldorf, Duisburg, Köln, Bochum, Wupertal, Neandertal, Aachen, Nürnberg, 19. - 25. lipnja, Š. Batinić, E. Serdar).
- Posjet Slovenskom šolskom muzeju u Ljubljani (izložba *Jedina tema je neznanje - školstvo i skrb za slijepce i slabovidne u Sloveniji*) te Mestnome muzeju i Narodnome muzeju (19. srpnja, Š. Batinić).
- Stručno putovanje u Budimpeštu (otvorenje izložbe *Dobro jutro more*) posjet muzejima (Palači umjetnosti, Ludwig Museumu, Povijesnome muzeju grada Budimpešte, Muzeju za umjetnost i obrt (4. - 6. listopada, Š. Batinić, S. Gaćina Škalamera, F. Fijačko, D. Galoić).
- Stručno putovanje i prisustvovanje prezentacijama muzeja i dodjeli nagrada Europski muzej godine - European Museum Of The Year Award 2007., koju organizira Council of Europe (Alicante, 1. - 6. svibnja, E. Serdar).
- Stručno putovanje u Rijeku u povodu 380. obljetnice Prve sušačke gimnazije, svečana sjednica, predstavljanje muzejskih zbirki, otkrivanje spomen-ploče... (23. studenoga, B. Ujaković, S. Mikac).
- Prezentacija Registra arhivskih fondova i zbirki RH (Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, 14. ožujka, S. Gaćina Škalamera).
- Praćenje, posjeti izložbama drugih muzeja, knjižnica i arhiva u Zagrebu i okolici.
- Praćenje seminara za područje računovodstva i financija (Z. Kralj, D. Galoić-Kahlina).

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Članstvo u organizacijskom odboru Collecting folk medicine objects, Zagreb, Gornja Stubica, 20. - 23. lipnja (V. Rapo, E. Serdar).
- Rad u komisiji za muzejske i galerijske knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva (Š. Batinić).
- Članstvo u povjerenstvu za izbor radova dječjega likovnog stvaralaštva (I. Dumbović, E. Serdar).

- Članstvo u povjerenstvu Susreta u literarnom, dramskom i novinarskom stvaralaštvu učenika osnovnih i srednjih škola grada Zagreba Lidrano 2007. (E. Serdar).
- Članstvo u Vijeću za muzejsku djelatnost pri Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport Zagreb (B. Ujaković).
- Mentorstva te upute studentima na praksi i volontiranju, kolegama iz drugih ustanova (stručne djelatnice).
- Suradnja s nastavnicima i roditeljima učenika vezano za određene obljetnice, pisanje seminarskih radova, upoznavanje muzeja i zbirki.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- V. Rapo: članica uredništva kataloga *Zdravlje i škola*, Etnologija u nastavi.
- B. Ujaković: članica uredništva vodiča za djecu po stalnom postavu (*U posjetu HŠM-u i Pitalice iz HŠM-a*).
- Š. Batinić: članica uredništva Anala za povijest odgoja, autorica idejne koncepcije, članica uredništva kataloga *Klasične gimnazije u Hrvatskoj*.
- S. Gaćina Škalamera: glavna urednica Anala za povijest odgoja, vol . 6., članica uredništva kataloga *Klasične gimnazije u Hrvatskoj*.
- E. Serdar: članica uredništva Anala, kataloga izložaba *Zdravlje i škola*, *Etnologija u nastavi*, *Klasične gimnazije u Hrvatskoj*, *U posjetu HŠM-u i Pitalice iz HŠM-a*.

6.11. Djelovanje u strukovnim organizacijama

- Š. Batinić: Hrvatsko muzejsko društvo, Hrvatsko knjižničarsko društvo (Komisija za muzejske i galerijske knjižnice)
- S. Gaćina Škalamera: Hrvatsko arhivističko društvo, Hrvatsko muzejsko društvo
- V. Rapo: Hrvatsko muzejsko društvo, Matica hrvatska, HNK ICOM
- E. Serdar: Hrvatsko muzejsko društvo, HNK ICOM, Hrvatsko pedagogijsko društvo
- B. Ujaković: Hrvatsko muzejsko društvo, HNK ICOM, Hrvatsko pedagogijsko društvo
- Dumbović: Hrvatsko muzejsko društvo (Sekcija za muzejsku pedagogiju), HNK ICOM (CECA), Hrvatsko pedagogijsko društvo

6.12. Informatički poslovi Muzeja

Održavanje web stranice stalnog postava Muzeja (tvrtka Ador), dopuna stranica podacima o tematskim izložbama, događanjima, publikacijama, djelatnicima (stručne djelatnice).

Suradivanje s tvrtkom Link 2 u kreiranju programa za informatičku obradu inventarne knjige te ostalih knjiga za primarnu i sekundarnu muzejsku dokumentaciju, knjižnu građu i reviziju građe (M++ V. Rapo, K++ Š. Batinić).

6. 13. Ostalo

- Stjecanje zvanja višeg kustosa (B. Ujaković).
- Položen stručni ispit za zvanje kustosa (tema pismenog rada *Izložba Stjepan Basariček, učitelj i pedagog: 1848.-1918.*) (S. Mikac)
- Pripremni poslovi za pokretne izložbe
- Pisane zahvale darovateljima
- Ispunjavanje anketa za registar muzeja pri MDC-u (stručne djelatnice), različitih statističkih podataka i rada Muzeja (o digitalizaciji zbirke, elektroničkim popisima...)
- Obavljane korekture, prijevodi...

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

- V. Rapo: Ženski i muški ručni rad, Stručno školstvo i židovske konfesionalne škole, Djelovanje H. Bolléa u Zagrebu i Hrvatskoj.
- B. Ujaković: pomoćni istraživač u projektu *Jezično-likovni standardi u početnom čitanju i pisanju na hrvatskom jeziku*, voditelj projekta dr. sc. Ante Bežen.

7.2. Publicirani radovi

Batinić, Štefka. Počeci reformne pedagogije u Hrvatskoj. // *Anali za povijest odgoja*, vol. 6 (2007.), str. 7-21.

7.3. Znanstveno usavršavanje

- Nastavak poslijediplomskoga doktorskog studija pedagogije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, upisan 4. semestar (Š. Batinić).
- Nastavak poslijediplomskoga doktorskog studija informacijskih znanosti (smjer enciklopedistika) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, upisan 3. semestar (I. Dumbović).

- Nastavak poslijediplomskog studija na Odsjeku za pedagogiju FF-a, tema *Genealogija koncepta cjeloživotnog obrazovanja* (B. Ujaković).
- Nastavak poslijediplomskog studija na Odsjeku za pedagogiju FF-a (E. Serdar).

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- *Školski dokumenti Arhivske zbirke Hrvatskog školskog muzeja*
Zagreb, HŠM, 23. siječnja - 31. ožujka
Autorica stručne koncepcije: Sonja Gaćina Škalamera, arhivistica
Autorica likovnog postava: Sonja Gaćina Škalamera
Opseg: 40 zidnih panoa, 8 vitrina u kojima je izloženo izvorno arhivsko gradivo
Vrsta: povijesna, edukativna, samostalna
Tema: Prikaz razvoja dokumenata nastalih tijekom školovanja učenika i učitelja te školske dokumentacije nastale djelovanjem škole kao odgojno-obrazovne ustanove tijekom 19. i 20. st. u Hrvatskoj. Prezentiran je kontinuitet i stalnost osnovnih školskih dokumenata i istodobno je prikazan niz raznovrsnih mijena u školstvu Hrvatske tijekom protekla dva stoljeća koje su se sadržajno i formalno odrazile u školskim dokumentima.
Korisnici: učenici osnovnih i srednjih škola, studenti i posjetitelji svih dobnih skupina
- *Lidrano 2007. - izložba školskih listova osnovnih i srednjih škola grada Zagreba*
Zagreb, HŠM, 27. veljače - 1. ožujka
Autor likovnog postava: Fredy Fijačko
Opseg: 36 listova
Vrsta: edukativna, informativna
Tema: Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, u suradnji s Hrvatskim školskim muzejom, organizirao je izložbu u sklopu susreta literarnoga, dramskoga i novinskog stvaralaštva. Izloženi su listovi nakon izložbe ostali u fondusu Muzeja.
Korisnici: djeca, odrasli (nastavnici)
- *Zagrebačke škole: škole i fakulteti međuratnog razdoblja*
8. - 18. ožujka
Autori izložbe i kataloga: Silvija Limani i Vanja Žanko
Opseg: 20 panoa

Vrsta: informativna, edukativna

Tema: Katalog na 50-ak stranica i izložba obuhvaćaju tekstualne opise, tehničke nacрте, izvorne fotografije, fotografije današnjeg stanja te arhivske podatke.

Predstavljeno je 20 školskih zgrada nastalih u Zagrebu između dva svjetska rata.

Otkriveni su novi podaci o već poznatim objektima, ali i tri nova školska objekta koja se u našoj stručnoj literaturi do sada nisu sustavno ili uopće obrađivala - škola u ulici Ljudevita Posavskog, Sokolskoj ulici i Novoj cesti. Njima se otvara poglavlje o zanemarenim arhitektima, ali se baca i novo svjetlo na opuse dobro poznatih arhitekata.

Korisnici: učenici osnovnih i srednjih škola, studenti i posjetitelji svih dobnih skupina

- *Domijada 2007. - multimedijalno stvaralaštvo učenika đačkih domova*

Zagreb, HŠM, 20. - 25. ožujka

Opseg: oko 100 različitih likovnih, ručnih te ostalih radova

Vrsta: likovna, edukativna

Tema: U sklopu 33. Domijade, natjecanja učeničkih domova grada Zagreba, izloženi su radovi njihovih štíćenika.

Korisnici: djeca, odrasli (nastavnici, odgojitelji)

- *Svjetlucaње - Mala kuća*

Zagreb, HŠM, 3. - 20. travnja

Autori koncepcije izložbe: Margareta Vidmar, Dražen Viljušić, Darija Udovičić Mahmuljin

Videomaterijali: Ana Antunović

Opseg: 100-tinjak radova u različitim tehnikama (pomagala za rad sa slijepom i slabovidnom djecom, panoi s fotografijama različitih aktivnosti, likovni radovi štíćenika Male kuće)

Vrsta: edukativna, informativna

Tema: Mala kuća je ustanova čija je zadaća djeci s oštećenjem vida i drugim višestrukim oštećenjima u poticajnom i pozitivnom okruženju pružiti visokospecijalizirane i sveobuhvatne usluge koje će potaknuti svako dijete te mu pomoći da ostvari i u potpunosti razvije svoje potencijale kako bi dosegli najveću moguću razinu samostalnosti i osjećaj samoostvarenja. Izložbom u HŠM-u predstavljene su njihove brojne aktivnosti: vidne stimulacije, svakodnevne vještine,

specifični defektološki tretmani, fizikalna terapija, radna terapija, senzorna integracija (sposobnosti organiziranja osjeta), komunikacija (verbalna i alternativni načini komunikacije za neverbalnu djecu), socijalizacija, kreativne terapije - likovna, glazbena, plesna...

Korisnici: učenici osnovnih i srednjih škola, studenti, stručni djelatnici i posjetitelji svih dobnih skupina

- *Hokus-pokus u školi 19. stoljeća*

Zagreb, HŠM, 23. travnja - 18. svibnja

Voditeljica projekta: Ivana Dumbović

Suradnici: učenici, stručni suradnici te profesori Tehničke škole Ruđera Boškovića, Ivan Sudić i Marin Lukas (maturanti V. gimnazije), Damjan Pelc (student Fizičkog odsjeka PMF-a u Zagrebu)

Opseg: 8 priručnika za fiziku i kemiju iz PKDT-a, školska pomagala Tehničke škole Ruđera Boškovića i V. gimnazije, 6 plakata (školski projekti s međunarodnih natjecanja u fizici)

Vrsta: edukativna, informativna

Tema: Vođeni idejom da je "kulturni čovjek u mnogočemu veoma ovisan o pojavama u prirodi oko njega, i što bez primjena prirodnih zakona na oruđe i strojeve ne može živjeti ni najjednostavniji kulturni čovjek" (Pedagogijska enciklopedija, 1895.) učitelji pučkih škola u 19. stoljeću poučavali su učenike pojedinim prirodnim zakonima uz pokuse. Izložbom *Hokus-pokus u školi 19. stoljeća* HŠM sudjeluje u 12. muzejsko - edukativnoj igri *Iznenadjenje*, u povodu Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja, koju je organizirala Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskoga muzejskog društva. U svijet fizikalnih i kemijskih pokusa iz 19. i 20. st. posjetitelje uvode učenici V. gimnazije i Tehničke škole Ruđera Boškovića iz Zagreba putem izložbe i radionica *Hokus-pokus u školi 19. stoljeća*.

Korisnici: djeca, odrasli

- *Životinje svijeta*

Zagreb, HŠM, 22. svibnja - 5. lipnja

Autorica izložbe: Dijana Nazor

Suautorica izložbe: Duška Jurdana

Opseg: 100-tinjak likovnih radova (keramika), 20 panoa (plakata)

Vrsta: likovna, edukativna, informativna

Tema: U Osnovnoj Montessori školi barunice Dédée Vranyczany od siječnja 2005. kao izvannastavna aktivnost djeluje likovno-kreativna radionica u kojoj sudjeluju djeca predškolske grupe te učenici od I. do IV. razreda. Radionica je osnovana radi upoznavanja djece s umjetničkim i kulturnim vrijednostima nacionalne i svjetske kulturne baštine te s najrazličitijim životinjskim vrstama. Individualnim pristupom otkrivaju se specifične potrebe i interesi svakog polaznika te ih se potiče da likovnim sredstvima izraze snagu i posebnost osobnog doživljaja. Na prvom javnom likovnom predstavljanju uz škrinjice su izloženi i radovi koje su polaznici izradili na osnovi promatranja: životinje, nakit iz raznih epoha te prapovijesno posuđe. Radionica je započela s izradom škrinjica u kombiniranoj tehnici kartona, drva i aluminijske folije, s motivima iz mašte. Nastale škrinjice prezentirane su i izložene na izložbi *Škrinje kroz stoljeća* u ožujku 2006., na Međunarodnom INSEA kongresu u Viseu u Portugalu, a tijekom 2007. bit će izložene u Japanu, u National Museum of Ethnology u Osaki. Likovno-kreativno izražavanje polaznici su nastavili radom u glini i terakoti. Glina je najpodatniji materijal za plastično oblikovanje te je od jedne mase oduzimanjem i dodavanjem materijala i građenjem oblika modelirana puna plastika. Od gline su izrađivani keramički ukrasno-uporabni predmeti: vaze, zdjelice i različite posude. U radionici je korišten i Montessori didaktički materijal iz kozmičkog odgoja (*Životinje svijeta*) tako da su djeca, na temelju neposrednog promatranja i dodirivanja ostvarila doživljaj različitih životinjskih figura.

Korisnici: učenici osnovnih i srednjih škola, studenti i posjetitelji svih dobnih skupina

- *Osnovna škola Pantovčak - naši projektni dani 2002. - 2007.*

HŠM, 11. - 16. lipnja

Opseg: 35 panoa (plakata)

Vrsta: likovna, informativna

Tema: Izložbom *Naši projektni dani...* predstavljani su plakati s temama *Ekologija: jučer - danas - sutra; Zagreb tak' imam te rad'; Knjiga o nama; Škola kakvu želimo; Lijepa naša Hrvatska*, odnosno projekti škole rađeni na inicijativu roditelja i u suradnji s njima.

Korisnici: djeca, odrasli (nastavnici, odgojitelji)

- *Zdravlje i škola*

Zagreb, HŠM, 20. lipnja - 31. kolovoza

Autorica izložbe i kataloga: Vesna Rapo

Prostorno oblikovanje i likovni postav izložbe: Vesna Rapo

Tehnički postav izložbe: Fredy Fijačko

Opseg: 126 izložaka

Vrsta izložbe: povijesna

Tema: Na poziv Europskog društva muzeja za povijest medicine, u Zagrebu je organizirana međunarodna muzejska radionica i znanstveni skup pod nazivom *Collecting folk medicine objects*, koji se bavi problematikom prikupljanja, čuvanja, restauriranja, konzerviranja, obrade, prezentacije i valorizacije predmeta s područja medicine.

Prijedlog da se posebna pozornost prida hrvatskim zbirkama o povijesti medicine, uključio je i HŠM u akciju. Cilj izložbe bio je predstaviti dio bogatih muzejskih zbirki koje sadržavaju eksponate rabljene u nastavi zemljopisa, prirodopisa, higijene i zdravoslovlja, ali i da se upozori na znatan dio obrazovanja u hrvatskim pučkim i učiteljskim školama u drugoj polovici 19. i prvoj polovici 20. st.

Izložbom je prvi put međunarodnoj javnosti predstavljena građa koja se čuva u HŠM-u te u pojedinim školskim zbirkama: zbirke učila i pomagala - anatomske modeli, kolorirane litografije, arhivska građa, fotografije, udžbenici i priručnici, planovi i programi te nastavne osnove.

U tekstu kataloga ističe se značenje toga segmenta obrazovanja u hrvatskim školama koje su nekad bile pod jurisdikcijom Kraljevina Hrvatske i Slavonije te kasnije Banske Hrvatske, s posebnim naglaskom na razdoblje druge polovice 20. st. Autorica donosi pregled zakonskih uredbi i naredbi, navodi dijelove Prvoga školskog zakona iz 1874., Drugoga školskog zakona iz 1888. g. te Zakona o narodnim školama u Kraljevini Jugoslaviji iz 1929.

Uz analizu nastavnih osnova te zakonskih uredbi analiziraju se nastavna sredstva i pomagala, učila te udžbenici i priručnici iz tog razdoblja čija je uporaba posredno ili neposredno imala cilj zdravstveno obrazovati učenike u različitim hrvatskim školama. Predstavljena su do sada najstarija poznata izdanja koja su tiskana na hrvatskom jeziku te pojedina izdanja knjiga, udžbenika i priručnika koja su rabljena u hrvatskim školama. Spomenuti su i brojni članci i rasprave tiskane u onodobnim pedagoškim časopisima tijekom jednoga stoljeća te istaknute teme koje su zaokupljale hrvatske učitelje.

Navedena su i brojna događanja na školskim izložbama, izložbama učila i higijenskim izložbama te na kongresima o školskoj higijeni. Nastojalo se upozoriti na velik doprinos pojedinaca i samoga sustava s obzirom na to da je razvidno kako se u tom razdoblju i u hrvatskim školama prate europska iskustva i ne zaostaje se u povezivanju zdravlja i školskog sustava.

Korisnici: sudionici stručnog skupa, učenici osnovnih i srednjih škola, studenti, stručni djelatnici i posjetitelji svih dobnih skupina

- *Glazba u mojim rukama - OŠ Lovre pl. Matačića, Zagreb*

Zagreb, HŠM, 6. - 16. rujna

Autorica izložbe: Vesna Zaimović

Likovni postav izložbe: Vesna Zaimović

Opseg: 100-tinjak različitih likovnih radova (makete, mobili, fotografije, keramika, video projekcije i dr.)

Vrsta: likovna, informativna, edukativna

Tema: Radovi učenika o Mozartu, u povodu obilježavanja 250. obljetnice Mozartova rođenja, nastali tijekom cjelogodišnjega školskog projekta *Mozart u mojim rukama*.

Aktivnosti protkane glazbom pronašle su svoje mjesto u svim predmetima ove škole.

Tijekom izložbe održavane su različite radionice inspirirane glazbom i vremenom W. A. Mozarta (*Perike, Cvjetići*) te radionica *Karigami*.

Korisnici: djeca, odrasli (nastavnici, odgojitelji)

- *Baštinarnica - kulturna baština zagrebačke Dubrave u likovnim radovima*

Zagreb, HŠM, 25. rujna - 7. listopada

Autorica izložbe: Dijana Nazor

Likovni postav izložbe: Dijana Nazor i Maja Marohnić

Opseg: 20 drvoreza i 22 triptiha (drvo)

Vrsta: likovna, informativna

Tema: Narodno sveučilište Dubrava, u sklopu programa odgoja i obrazovanja putem umjetnosti, od 2005. organizira radionicu nazvanu *Baštinarnica*. Riječ je o radionici izrade predmeta inspiriranih kulturno-povijesnom i prirodnom baštinom Zagreba, s posebnim naglaskom na područje zagrebačke Dubrave. Tijekom njezina rada mladi su se upoznavali s mogućnostima likovnih tehnika za izradu likovnih i ukrasnih

predmeta. Inspiracija za prvu radionicu *Baštinarnice* u 2005. bio je rimski novac s kraja 1. st. pr. Krista, koji je pronađen na području Dubrave.

U 2006. tema radionica bila je sakralno slikarstvo inspirirano crkvenom baštinom zagrebačke Dubrave. Korišteni su motivi iz tri dubravačke crkve: crkve sv. Pavla Apostola iz Retkovca, crkve Blažene Djevice Marije u Granešini i crkve Pohoda Blažene Djevice Marije iz Čučerja. Tema radionica 2007. bila je narodna baština inspirirana fragmentima drvenih građevina u ulici Severi, u naselju Granešinski Novaki.

Takav program Narodnog sveučilišta Dubrava prezentira djelatnost gradskih institucija u kulturi i na taj način objedinjuje inicijative na području očuvanja kulturne i spomeničke baštine te ih čini dostupnima najširoj javnosti, ponajprije djeci i mladima.

Korisnici: djeca, odrasli (nastavnici, odgojitelji)

- *Hallo Kitty!!! - akvareli i crteži uz književno djelo Anne Frank*

Zagreb, HŠM, 11. - 25. listopada

Autorica izložbe: Dubravka Zaić

Opseg: 30-ak akvarela i crteža

Vrsta: likovna, informativna

Tema: Akvareli i ilustracije uz književno djelo Anne Frank prezentiraju umjetnički rad autorice od 2005. do 2007. Inspiracija za te radove bili su *Dnevnik Anne Frank* te *Pripovijetke i događaji iz skloništa*, a namjera izložbe je slijediti i nadovezati se na umjetničku tradiciju iz 1960-ih godina kada je *Dnevnik Anne Frank* kao književno djelo i dio europskoga umjetničkog stvaralaštva te kao sastavni dio naše europske tradicije i kulture bio prevođen, sniman, dramatisiran i izvođen u kazalištu (Hamburg, Aachen). Izborom tema, likovnom tehnikom i oblikovanjem izložbe autorica nastoji istaknuti onu razinu stvaralaštva Anne Frank koja nam je približava i otkriva prije svega kao spisateljicu i stvarateljicu te istaknuti bitnu poruku u njezinoj književnoj ostavštini: stvaralaštvo, ljepota i duh vrijednosti su našeg života koje trebamo da bismo preživjeli i koje stoga moramo čuvati, njegovati i prenositi djeci i mladima. Izložba je zamišljena kao projekt za pedagoško-kreativni rad s djecom i mladima u kojemu se mladima putem umjetnosti mogu približiti i objasniti pojmovi kao što su tolerancija, različitost, prijateljstvo, škola, obitelj, priroda, kreativnost, umjetnost te prošlost.

Korisnici: djeca, odrasli (nastavnici, odgojitelji)

- *Etnologija u nastavi, u povodu 80 godina etnologije i kulturne antropologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu*

Zagreb, HŠM, 15. studenog - 3. prosinca

Autorica izložbe i kataloga: Vesna Rapo

Prostorno oblikovanje i likovni postav izložbe: Vesna Rapo

Tehnički postav izložbe: Fredy Fijačko

Suorganizatori izložbe: Filozofski fakultet, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju

Opseg: 199 izložaka

Vrsta izložbe: povijesna

Tema: Osam desetljeća studija etnologije i kulturne antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu neposredan je povod izložbe organizirane u suradnji HŠM-a i Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Građa rabljena tijekom istraživanja te predstavljena na izložbi sačuvana je u zbirkama više institucija, među kojima posebice izdvajamo Arhiv Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, Etnografski muzej u Zagrebu te zbirke Hrvatskoga školskog muzeja. Kako je tema poučavanje etnografskih i etnoloških tema u sklopu pojedinih nastavnih jedinica ili predmeta i etnologije kao samostalnoga nastavnog predmeta u hrvatskim pučkim i srednjim školama te u visokoškolskom obrazovanju, istraživanje je bilo ograničeno na razdoblje druge polovice 19. i na 20. st., a tekst kataloga i izložba podijeljeni su u dvije tematske cjeline.

U prvom je dijelu pozornost pridana poučavanju etnoloških i etnografskih tema u raznim nastavnim jedinicama u brojnim nastavnim predmetima u čijoj se nastavi poučavalo o narodu, narodima i kulturama - tradicijskoj, materijalnoj i duhovnoj kulturi ponajprije hrvatskoga naroda, a zatim i europskih i izvaneuropskih naroda, primjerice u nastavi zemljopisa, gospodarstva, muškoga i ženskoga ručnog rada, risanja, raznih stručnih predmeta u obrtnim i strukovnim školama, ali i etnologije i etnografije kao samostalnoga nastavnog predmeta u pučkim i srednjim školama kontinentalne Hrvatske.

Prvi su put na toj tematskoj izložbi pokazani originalni arhivski dokumenti, udžbenici i priručnici, brojna stručna i znanstvena literatura te znatan dio izbora različitih vrsta

nastavnih pomagala, od filma, brojnih koloriranih litografija, različitih modela, fotografija i stereoskopa, čiju uporabu u nastavi hrvatskih škola pratimo još od sredine 19. st.

U drugoj izložbenoj cjelini pokazan je manji izbor arhivske građe, povezane s osnutkom Seminara za etnologiju - Odsjeka - Zavoda, dokumenti povezani s nastavnim planovima i programima, ali i pojedini odsječci iz nastavnog procesa te ukratko predstavljeni profesori koji su bili glavni nositelji nastavnih procesa proteklih osam desetljeća. Istaknuti su rezultati nastavnih i istraživačkih projekata Odsjeka, procesi rada na pojedinim temama, rad na pojedinim nastavnim jedinicama, rezultati seminarskih radova, terenskih istraživanja i stručnih terenskih ekskurzija, istaknute su bilješke s brojnih predavanja te s ispita.

Prikazan je djelić izdavačke djelatnosti Odsjeka, a posebice je naglašena uporaba multimedijjskih nastavnih pomagala s konačnim rezultatima - izrađenim fotomaterijalom, fotokartotekom te izborom iz filmoteke.

- *Dobro jutro more - ja sam moru rođendan*, izložba likovnih radova djece iz Italije, Izraela, Mađarske, Slovenije i Hrvatske
Zagreb, HŠM, 3. - 12. prosinca
Autor likovnog postava izložbe: Fredy Fijačko
Opseg: 200 likovnih radova učenika
Vrsta: likovna, edukativna, informativna, međunarodna
Tema: Muzej je, u suradnji s Austrijskim kulturnim forumom, priredio izložbu radova učenika osnovnih i srednjih škola Italije, Izraela, Mađarske, Slovenije i Hrvatske. Ta se kulturna manifestacija od 1997. g. održava pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture RH, u organizaciji Društva hrvatskih književnika, Matice hrvatske i Općine Podstrana. Nakon Zagreba izložba je postavljena u Austriji i Mađarskoj.
Korisnici: odrasli, djeca

Izložbe izvan Muzeja

- *Hrvatski školski muzej između dvaju međunarodnih simpozija za školske muzeje i školske zbirke (2005.-2007.)*
Bergen, Norveška, 27. lipnja - 1. srpnja
Opseg: 2 panoa publikacija HŠM-a iz razdoblja 2005.-2007.

Vrsta: informativna, pokretna

Tema: Događanja u HŠM-u u dvogodišnjem razdoblju. Iskorištena je posterska prezentacija projekta *Neka škola započne u školskom muzeju*, deplijani izložaba iz tog razdoblja te svi katalozi i tiskovine.

Korisnici: sudionici međunarodnog skupa

Pokretne izložbe HŠM-a u 2007. godini

- *ABC za odrasle - opismenjavanje odraslih u 20. stoljeću*

Pučko otvoreno učilište Zagreb, Zagreb, 11. rujna - 31. prosinca

Autorica stručne koncepcije: Branka Ujaković

Likovni postav izložbe: Branka Ujaković

Opseg: Na 10 zidnih panoa (velikog formata, isprinti kaširani na kapafiks, visine 1,40 x 1-3 m) izložena su skenirana uvećanja građe (fotografije, publikacije, arhivska građa, nastavna učila i pomagala...), a sastavni dio inscenacije učionice bilo je veliko povećanje fotografije. Za izložbu je iskorišteno 190 predmeta. Uz građu našega muzeja upotrijebljena je i građa Hrvatskoga povijesnog muzeja Zagreb, Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb te Muzeja Sveti Ivan Zelina.

Tema: Osnovni poticaj izložbi i katalogu bila je analiza udžbenika za opismenjavanje odraslih u 20. st. (koja je sastavni dio kataloga izložbe) dostupnih u Zbirci udžbenika i priručnika HŠM-a te u NSK, kao zasebni segment problematike suzbijanja nepismenosti među odraslima. Uz pregled udžbenika, izložbom i katalogom nastojao se dati i pregled organizacijskih oblika opismenjavanja/obrazovanja odraslih tijekom 20. st. Prilog bibliografiji s područja opismenjavanja/obrazovanja odraslih, koja je sastavni dio kataloga, trebao je upozoriti na autore, radove i pristupe problematici.

Vrsta: povijesna, pokretna

- *Školski dokumenti Arhivske zbirke Hrvatskoga školskog muzeja*

Kninski muzej, Knin, 25. rujna - 13. listopada

Gradska knjižnica Zadar, 15. - 20. listopada

Križevci, 28. studenog 2007. - 10. siječnja 2008.

Autorica stručne koncepcije: Sonja Gaćina Škalamera

Autorica likovnog postava: Sonja Gaćina Škalamera

Opseg: 12 panoa (preslike izvorne građe)

Vrsta: povijesna, pokretna

Tema: Prikaz dokumenata nastalih tijekom školovanja učenika i učitelja te školske dokumentacije koja je rezultat djelovanja škole kao odgojno-obrazovne ustanove tijekom 19. i 20. st. u Hrvatskoj. Prezentiran je kontinuitet i stalnost osnovnih školskih dokumenata i, istodobno, niz raznovrsnih mijena u školstvu Hrvatske tijekom protekla dva stoljeća koje su se sadržajno formalno odrazile u školskim dokumentima.

Korisnici: sve kategorije posjetitelja, od onih školske dobi do odraslih

Međunarodne izložbe dječjega likovnog stvaralaštva

Tijekom 2007. organizirano je prikupljanje dječjih likovnih radova. Prikupljena su 494 likovna rada iz 51 odgojno-obrazovne ustanove, napravljen izbor, izrađena dokumentacija te su poslani na:

35. međunarodnu izložbu dječjega likovnog stvaralaštva Lidice 2007., Češka (47 likovnih radova)

10. međunarodnu izložbu dječjeg likovnog stvaralaštva Narita 2007., Japan (10 likovnih radova)

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

- Rapo, Vesna. *Zdravlje i škola* (muzejske i školske zbirke učila, nastavnih pomagala i udžbenika rabljenih u nastavi prirodopisa, zemljopisa, tjelovježbe i higijene u školama kontinentalne Hrvatske). Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., 152 str., ilustracije u boji.
- Rapo, Vesna. *Etnologija u nastavi: u povodu 80 godina studija Etnologije i kulturne antropologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu*. Zagreb: Filozofski fakultet i Hrvatski školski muzej, 2007., 94 str., ilustracije u boji
- Serdar, Elizabeta. *U posjetu Hrvatskome školskom muzeju* (vodič za djecu po stalnom postavu). Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., 58 str., ilustracije u boji.
- Ujaković, Branka. *Pitalice iz Hrvatskog školskog muzeja*. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., 46 str., ilustracije u boji.
- *Klasične gimnazije u Hrvatskoj* (ur. Štefka Batinić i sur.). Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., 147 str., ilustracije u boji.

- Batinić, Štefka. *Zbirka školskih izvješća Hrvatskoga školskog muzeja*. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007., 283 str.
- Limani Silvija, Žanko, Vanja. *Zagrebačke škole: škole i fakulteti međuratnog razdoblja*. Zagreb: Centar za kulturu Trešnjevka i Hrvatski školski muzej, 2006., 50 str., ilustracije.
- *Spomenar partizanskih gimnazija* (ur. Rade Pavlović i sur.). Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2006., 48 str., ilustracije.
- *Anali za povijest odgoja, vol. 6. // Zbornik radova*; gl. ur. Sonja Gaćina Škalamera. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.

Deplijani izložaba

- Svjetlucanje: Mala kuća - dnevni centar za rehabilitaciju djece s oštećenjima vida i dodatnim oštećenjima. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Hokus-pokus u školi 19. stoljeća. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Životinje svijeta - Osnovna Montessori škola barunice Dédée Vranicany. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Osnovna škola Pantovčak - Naši projektni dani 2002.-2007. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Glazba u mojim rukama - OŠ Lovre pl. Matačića. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.
- Baštinarnica - kulturna baština zagrebačke Dubrave u likovnim radovima. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2007.

Plakati:

Školski dokumenti Arhivske zbirke Hrvatskoga školskog muzeja

Pozivnice uz izložbe

Školski dokumenti, Zagrebačke škole, Svjetlucanje, Životinje svijeta, Naši projektni dani, Zdravlje i škola, Glazba u mojim rukama, Baštinarnica, Etnologija u nastavi, Dobrojutro more; uz publikacije *Pariška soba, Anali, Zbirka školskih izvješća, Vodič za djecu*; uz predavanja

10.3. Elektroničke publikacije

Ažuriranje podataka na web stranici Muzeja: dopuna tematskih izložaba, informacije o otvorenjima, događanjima i publikacijama

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

Muzej je sudjelovao u zajedničkom odgojno-obrazovnom projektu Sekcije za muzejsku pedagogiju HMD-a pod nazivom *Iznenadjenje*. U Muzeju je održana izložba *Hokus-pokus u školi 19. stoljeća* te niz događanja (predavanja i radionica).

Muzej je sudjelovao u obilježavanju Međunarodnog dana muzeja, ICOM-ova tema: *Muzeji i univerzalna baština* (održana debata o temi *Poznavanje hrvatskoga školstva odgovornost je pojedinca ili škole?*).

Priređen je drugi susret iz ciklusa *Što sam želio biti kad odrastem* s poznatim osobama iz javnog života (likovnim umjetnicima, glazbenicima, književnicima, glumcima, dužnosnicima...). Gost je bio gradonačelnik Zagreba gospodin Milan Bandić te djeca iz nekoliko zagrebačkih osnovnih škola. Susret su pratilo mediji (novine, TV, radiopostaje). Organizacija glazbenog programa *Glazba u mojim rukama*, u suradnji s OŠ Lovre pl. Matačića radi sudjelovanja u *Noći muzeja* (26. siječnja), u organizaciji Sekcije za kulturni turizam Hrvatskoga muzejskog društva.

Priprema bala pod maskama za sudionike radionica *A šta mogu maškare*. Bal pod maskama za sudionike prethodnih radionica održan je 20. veljače, a sudjelovalo je 110 djece.

Anketni listić za izložbu *Školski dokumenti* namijenjen učenicima osnovne škole. Anketne listiće (24 kom) ispunili su učenici OŠ Trnjanska iz Zagreba, nakon čega je slijedila radionica uz izložbu *Školski dokumenti - Dnevnik u Hrvatskom školskom muzeju*. U muzejsko-pedagoškoj radionici *Dnevnik* učenici su nakon razgledavanja izložbe uz vodstvo pokušala osmisлити izbor predmeta koji bi prema njihovim željama činili rubriku predmeta u školskom dnevniku. Od ponuđenih predmeta preuzetih iz dnevnika pučke škole iz 19. st. (Krasopisa, Gospodarstvene obuke, Ručnog rada, Pjevanja, Risanja i dr.) učenici su krojili poredak prema važnosti te unijeli neke nove rubrike koje bi oni ocjenjivali (Smijeh, Prijateljstvo, Nogomet i dr.).

11.1. Vodstva

Tijekom 2007. kroz stalni postav Hrvatskoga školskog muzeja i povremene izložbe organizirana su stručna vodstva za 130 grupa posjetitelja (djecu predškolskih ustanova, učenike osnovnih i srednjih škola, studente, učitelje, pedagoge).

11.2. Predavanja

- Predavanja i seminari iz kolegija Povijest školstva za studente Visoke učiteljske škole u Petrinji u šk. god. 2007./2008. (Š. Batinić).

- Održano predavanje (i PowerPoint prezentacija) za stručne suradnike (pedagoge, učitelje, nastavnike) *Hrvatski školski muzej - suradnik u odgoju i obrazovanju*, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje RH, 8. svibnja.; za stručne suradnike (pedagoge, učitelje, nastavnike) iz Međimurske županije, 4. srpnja (I. Dumbović).
- U povodu obilježavanja ICOM-ove teme Međunarodnog dana muzeja 2007. *Muzeji i univerzalna baština*, u suradnji s Hrvatskim debatnim društvom, održana debata *Poznavanje baštine hrvatskog školstva odgovornost je pojedinca ili škole?* za učenike osnovnih i srednjih škola, 17. svibnja.
- Organizacija muzejske čuvaonice (za studente 3. i 4. godine muzeologije), 16. svibnja (V. Rapo).
- Muzejska čuvaonica (za sudionike stručnih ispita), 19. prosinca (V. Rapo).
- Školski dokumenti (za studentice 1. godine pedagogije FF-a), 28. ožujka (S. Gačina Škalamera).

11.3. Radionice i igraonice

- Radionica *Pišemo krasopisom*: 26 učenika (4. razred), OŠ Ivana Gundulića iz Zagreba, 24. siječnja; 27 učenika (4. razred), OŠ Ivana Gundulića iz Zagreba, 31. siječnja; 25 učenika (5. - 8. razred), OŠ S. S. Kranjčevića, Senj 1. ožujka; 20 djece, Dječji vrtić Budućnost, 30. ožujka; 22 djece, DV Budućnost iz Zagreba, 3. travnja; 8 učenika (8. razred), OŠ Antuna Mihanovića iz Slavonskog Broda, 8. lipnja; 31 učenik (6. razred), OŠ Ivana Perkovca iz Šenkovca, 28. rujna; 21 učenik (4. razred), OŠ 22. lipnja iz Siska, 18. listopada; 38 učenika (6. razred), OŠ Mirka Pereša iz Kapele, 28. studenoga;
- Radionica *A šta mogu maškare* (izrada maski): 25 djece, Dječji vrtić Trnsko, 5. veljače; 20 djece, Dječji vrtić Budućnost, 6. veljače; 10 učenika, OŠ Lovre pl. Matačića, 7. veljače; 18 djece, Dječji vrtić Trnsko (Pčelice), 8. veljače; 15 djece, Dječji vrtić Budućnost, 8. veljače; 12 djece, Dječji vrtić Budućnost, 9. veljače; 11 dječaka, Dječji dom "A. G. Matoš", 12. veljače; 20 djece, Dječji vrtić Travno, 13. veljače; 14 učenika (4. razred), OŠ I. Gundulića, Zagreb, 14. veljače; 30 djece, Dječji vrtić Velika Gorica, 15. veljače; 13 učenika (kombinirani razredi, 1. - 4., grupa Mađara), OŠ I. Gundulića, Zagreb, 20. veljače
- Radionica *Dnevnik uz izložbu Školski dokumenti*, 28 učenika (4. razred), OŠ Trnjanska, 15. ožujka

- Radionica *Proljeće*, u povodu prvog dana proljeća, inspirirana cjelinom stalnog postava *Prirodoslovlje*, 12 učenika (1. - 4. razred), OŠ I. Gundulića, 21. ožujka
- Uskrsna radionica - izrada pisanica, 26 učenika (1. i 2. razred), OŠ Vukovina (Područna škola Mraclin), 27. ožujka; 10 učenika (1. - 4. razred, kombinirani), OŠ I. Gundulića, 28. ožujka; 22 djece, Dječji vrtić Budućnost, 29. ožujka
- Radionica *Igra s povezima*, 46 djece, SOS-Dječji vrtić Lekenik i Mala kuća, 16. travnja; 20 učenika (4. razred), OŠ Ivana Gundulića iz Zagreba, 19. travnja; 20 učenika (4. razred), OŠ Petra Preradovića, 20. travnja
- Radionica *Fauna od papira*, 27 učenika (3. razred), OŠ Petra Preradovića iz Zagreba, 17. travnja
- Radionica *Hokus-pokus u školi 19. stoljeća*, 22 učenika (3. i 4. razred), OŠ Montessori barunice Dedee Vranyczani iz Zagreba, 26. travnja; 47 učenika (1. i 2. razred), OŠ J. Jurja Strossmayera iz Zagreba, 3. svibnja; 9 učenika (3. razred), Elektrotehnička škola iz Zagreba, 3. svibnja; 20 učenika (3. razred), OŠ Josipa Jurja Strossmayera iz Zagreba, 11. svibnja; 21 učenik (6. razred), OŠ Petra Preradovića, 15. svibnja; 2 skupine od 35 učenika (ukupno 70 učenika, 8. razred), 16. svibnja
- Radionica *Stara matematika*, 12 učenika, OŠ Izidora Kršnjavog iz Zagreba, 9. svibnja; 2 skupine (25 + 25) učenika (5. - 8. razreda), Osnovna škola braće Radić iz Kloštra Ivanića, 17. listopada
- Radionica *Životinje svijeta*, 28 učenika (2. razred), OŠ Jure Kaštelana iz Zagreba, 24. svibnja; 19 djece, DV Budućnost iz Zagreba, 29. svibnja; 23 djece, DV Mali princ iz Zagreba, 5. lipnja
- Radionica *Slike s pozlatom*, 25 učenika (2. i 3. razred), OŠ Josipa Jurja Strossmayera iz Zagreba, 4. listopada
- Radionica *Mato Lovrak*, 22 učenika (3. razred), OŠ 22. lipnja iz Siska, 18. listopada
- Radionica *Škola iz mašte*, 7 učenika (4. razred), OŠ Bartola Kašića iz Zagreba, 19. listopada; 31 učenika (2. razred), OŠ Tina Ujevića iz Zagreba, 20. studenoga
- Radionica *ABC*, 2 skupine (22 + 22, 1. razred), OŠ Dragutina Kušlana iz Zagreba, 6. studenoga
- Radionica *Božićne igračke*, 25 učenika (1. razred), OŠ Đure Deželića iz Ivanić Grada, 29. studenoga; 11 učenika (5. - 8. razreda), OŠ Lovre pl. Matačića iz Zagreba, 6. prosinca; 50 učenika (5. i 6. razredi), OŠ Brinje, 13. prosinca; 50 učenika (5. i 6. razredi), OŠ Otočac, 13. prosinca

11. 4. Ostalo

U sklopu programa koji potiču i ostvaruju ljudska prava i slobode te prava nacionalnih manjina i osoba s posebnim potrebama Muzej je ostvario sljedeće akcije.

- U suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u prostorima Hrvatskoga školskog muzeja održana su predavanja iz kolegija *Motorički poremećaji, kronične bolesti i sofrologija 2* za studente ERF-a Sveučilišta u Zagrebu, 25. siječnja i 1. veljače.
- U vrijeme poklada, 12. veljače, u HŠM-u je održana radionica izrade maski *A šta mogu maškare*, u suradnji s Dječjim domom Zagreb (Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe Zagreb brine se za djecu bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi) - podružnicom Dječji dom "A. G. Matoš". U sastavu podružnice djeluje Odjel malih skupina za 20 dječaka do 14 godina s poremećajima u ponašanju. U likovnoj radionici Hrvatskoga školskog muzeja vrlo je uspješno sudjelovalo 8 dječaka.
- U suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje Dubrava održano je stručno vodstvo za skupinu srednjoškolaca (10 učenika) po stalnom postavu i izložbi *Školski dokumenti*, 21. veljače. Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava skrbi o školovanju mladih s tjelesnom invalidnošću i kroničnim bolestima.
- U suradnji sa stručnim suradnicima Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG održano je stručno vodstvo za učenike 5. razreda (8 učenika) po stalnom postavu muzeja i izložbi *Školski dokumenti*, 16. ožujka.
- Mala kuća je ustanova čija je zadaća djeci s oštećenjem vida i drugim višestrukim oštećenjima u poticajnom i pozitivnom okruženju pružiti visokospecijalizirane i sveobuhvatne usluge koje će potaknuti svako dijete, te mu pomoći da ostvari i u potpunosti razvije svoje potencijale kako bi doseglo najveću moguću razinu samostalnosti i steklo osjećaj samoostvarenja. Izložbom *Svjetlucaenje* u HŠM-u predstavljene su njihove brojne aktivnosti: vidne stimulacije, svakodnevne vještine, specifični defektološki tretmani, fizikalna terapija, radna terapija, senzorna integracija (sposobnosti organiziranja osjeta), komunikacija (verbalna i alternativni načini komunikacije za neverbalnu djecu), socijalizacija, kreativne terapije - likovna, glazbena, plesna... Izložbu su pratile i radionice u kojima su sudjelovala djeca SOS-Dječjeg vrtića Lekenik. Izložba je bila otvorena od 3. do 20. travnja.
- *Hallo Kitty!!!* - izložba akvarela i ilustracija uz književno djelo Anne Frank, postavljena u HŠM-u u Zagrebu, prezentira umjetnički rad autorice od 2005. do 2007. g. Inspiracija za te radove bili su *Dnevnik Anne Frank* te *Pripovijetke i događaji iz*

skloništa, a cilj izložbe bio je nadovezati se na umjetničku tradiciju iz 1960-ih godina, kada je *Dnevnik Anne Frank* kao književno djelo te dio europskoga umjetničkog stvaralaštva te kao sastavni dio europske tradicije i kulture bio preveden, sniman, dramatisiran i izvođen u kazalištima (Hamburg, Aachen). Izborom tema, likovnom tehnikom i oblikovanjem izložbe autorica je nastojala istaknuti onu razinu stvaralaštva Anne Frank koja nam je približava i otkriva prije svega kao spisateljicu i stvarateljicu te istaknuti bitnu poruku u njezinoj književnoj ostavštini: stvaralaštvo, ljepota i duh vrijednosti su života koje trebamo da bismo preživjeli i koje stoga moramo čuvati, njegovati i prenositi djeci i mladima. Izložba je zamišljena kao projekt za pedagoško-kreativni rad s djecom i mladima, u kojemu se mladima putem umjetnosti mogu približiti i objasniti pojmovi kao što su tolerancija, različitost, prijateljstvo, škola, obitelj, priroda, kreativnost, umjetnost te prošlost. Izložba je bila otvorena od 11. do 25. listopada.

- Hrvatski školski muzej trajno surađuje s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Hrvatskom udrugom za psihosocijalnu onkologiju, Klubom umirovljenika prosvjetnih radnika, Udrugom Ozana i Udrugom za pomoć oboljelima od poremećaja u prehrani.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Press

O djelatnosti HŠM-a izvještavali su se sljedeći mediji.

Tiskovni mediji: Večernji list, Jutarnji list, Vjesnik, Novi list, Slobodna Dalmacija, Komunalni vjesnik, Fokus, Glas koncila, Hrvatsko slovo, Vijenac, Zarez, Glasnik Turopolja, Školske novine

Turistički vodiči: Turistički informativni centar, Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica grada Zagreba, Zagreb in Your Pocket, InZg

Elektronički mediji: Iskon Internet (Kultura, Infokiosk), T-portal, VIP Portal, elektronička izdanja dnevnih novina (Jutarnji list, Novi list, Vjesnik, Večernji list), web stranica za djecu Veseli kutak

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

O djelatnosti HŠM-a izvještavali su Hrvatska radio televizija 1. i 2. program (dokumentarni, mozaični, obrazovni i znanstveni program: Dobro jutro, Hrvatska, Županijska panorama,

Alpe-Dunav-Jadran, Prizma), Televizija Z1, Hrvatski radio 1. i 2. program, Radio Sljeme, Obiteljski radio, Sportski radio.

S. Gaćina Škalamera (o izložbi *Školski dokumenti*): Hrvatski radio (Baština), Večernji list, Z1 (Školski sat), HTV (Znanstvene vijesti, Trenutak spoznaje, Dobro jutro, Hrvatska, Nulti sat)

V. Rapo (o izložbama *Zdravlje i škole*, *Etnologija u nastavi*, monografija *Pariška soba*): Večernji list, Vjesnik, Zarez, Glas Koncila, Školske novine, Komunalni vjesnik, Hrvatski radio 1. i 2. Program, Obiteljski radio, Katolički radio, Radio Sljeme, HTV (Dobro jutro, Hrvatska, Znanstvene vijesti)

12.3. Predavanja

U suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, u prostorima HŠM-a održana su predavanja iz kolegija Motorički poremećaji, kronične bolesti i sofrologija 2 za studente ERF-a Sveučilišta u Zagrebu, 25. sijačnja i 1. veljače.

Stručni skup učiteljica/učitelja hrvatskoga jezika s radionicama *Igrom do znanja* i *Memo-tehnike u učenju gramatike* te predstavljanje nove udžbeničke serije *Hrvatska jezična škrinjica*, u organizaciji Školskih novina, HŠM, 26. travnja

Svečano otvorenje međunarodne znanstvene konferencije *Collecting Folk Medicine Objects*, u organizaciji HAZU, Odsjeka za povijest medicinskih znanosti, Zavoda za povijest i filozofiju znanosti, HŠM, 20. lipnja

Održano predavanje *Obvezna škola i školski sustav Finske*, prof. dr. sc. Milana Matijevića, pročelnika Odsjeka za učiteljske studije Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagreb, u sklopu ciklusa predavanja o odgojno-obrazovnim sustavima drugih zemalja, HŠM, 12. prosinca

12.4. Promocije i prezentacije

- Promocija monografije *Hrvatski školski muzej - Pariška soba*, Sušak, 25. travnja.
- Promocija kataloga izložbe *Zagrebačke škole* autorica Silvije Limani i Vanje Žanko, 8. ožujka
- Dodjela nagrada za likovne radove koji su slani na međunarodnu izložbu Narita 2006., 4. travnja
- Promocija knjige *Hrvatski školski muzej - Pariška soba* autorice Vesne Rapo; Zagreb, HŠM, 10. svibnja
- Promocija publikacije HŠM-a *Anali za povijest odgoja*, vol. 5.; Zagreb, HŠM, 14. svibnja

- Promocija publikacije *Zbirka školskih izvješća Hrvatskoga školskog muzeja* autorice Štefke Batinić, Zagreb, HŠM, 31. svibnja
- Promocija slikovnice *Fran Saurus i prijatelji* Montessori škole barunice Dedee Vranyczany; Zagreb, HŠM, 31. svibnja
- Promocija publikacije autorica Azre Rađenović i Marine Smiljanić *Priručnik za razrednike*, u organizaciji izdavačke kuće Alinea iz Zagreba, 20. rujna
- Promocija publikacija *Vodič za djecu po stalnom postavu, U posjetu Hrvatskom školskom muzeju* te radnih zadataka *Pitalice iz HŠM-a*, 22. studenoga

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Suradnja s institucijama i udrugama: Hrvatskim društvom vizualno-likovne kulture, Hrvatskom udrugom nastavnika likovne kulture, Hrvatskom udrugom za psihosocijalnu onkologiju, Hrvatskim pedagoško književnim zborom, Klubom umirovljenika prosvjetnih radnika, Udrugom Ozana, Udrugom za pomoć oboljelima od poremećaja u prehrani (Nada)....

12.7. Ostalo

Ispunjavane su ankete o djelovanju Muzeja za različite namjene.

Ažuriranje adresara HŠM-a ovisno o izložbama, promocijama i sl.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Kontakti s medijima (dnevним, tjednim, specijaliziranim novinama), radi objavljivanja priloga o Muzeju te s radijskim i televizijskim postajama.

Obavještavanje odgojno-obrazovnih ustanova o muzejskim događanjima.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej je (tj. izložbe i događanja u muzeju) tijekom 2007. posjetilo 6.956 osoba, najviše učenika osnovnih škola.

Pokretne izložbe HŠM-a u Zagrebu, Kninu, Zadru i Križevcima razgledalo je 7.005 posjetitelja.

Ukupan broj posjetitelja izložaba i događanja u organizaciji HŠM-a iznosio je 13.950.

15. FINANCIJE

- Ukupno odobrena sredstva:

RH 2,62%

Lokalna samouprava 95,41%

Vlastiti prihod 0,62%

Donacije 1,35%

- Programska sredstva:

Gradski ured za kulturu 94,04%

RH (ministarstva) 5,96%